

ZAKON

O IZMENAMA ZAKONA O ZAŠTITI OD JONIZUJUĆIH ZRAČENJA I O NUKLEARNOJ SIGURNOSTI

Član 1.

U Zakonu o zaštiti od jonizujućih zračenja i o nuklearnoj sigurnosti („Službeni glasnik RS”, broj 36/09), u članu 1. posle reči: „nuklearnim materijalima,” reči: „kao i”, zamenjuju se rečima: „obrazuje Zavod za nuklearnu sigurnost i bezbednost, kao i”.

Član 2.

U članu 2. stav 1. reči: „Agencija za zaštitu od jonizujućih zračenja i nuklearnu sigurnost Srbije” zamenjuju se rečima: „ministarstvo nadležno za zaštitu od jonizujućih zračenja i nuklearnu sigurnost, u skladu sa ovim zakonom”.

Član 3.

U članu 4. stav 3. menja se i glasi:

„Ministarstvo nadležno za zaštitu od jonizujućih zračenja i nuklearnu sigurnost u saradnji sa Zavodom za nuklearnu sigurnost i bezbednost dostavlja godišnji izveštaj o realizaciji programa iz stava 1. ovog člana Vladi i telu nadležnom za nacionalnu bezbednost.”

Član 4.

Naziv poglavlja III. menja se i glasi:

„III. OVLAŠĆENJA MINISTARSTVA NADLEŽNOG ZA ZAŠTITU OD JONIZUJUĆIH ZRAČENJA I NUKLEARNU SIGURNOST”

Naziv člana i član 5. brišu se.

Član 5.

Naziv člana 6. menja se i glasi: „Poslovi ministarstva nadležnog za zaštitu od jonizujućih zračenja i nuklearnu sigurnost.”

U članu 6. st. 2, 3. i 4. brišu se.

Član 6.

U članu 11. stav 5. reči: „prihoda Agencije i” brišu se.

Član 7.

U članu 26. st. 4. i 8. brišu se.

U stavu 9. reči: „iz stava 8” zamenjuju se rečima: „iz stava 1.”

Dosadašnji st. 5, 6, 7, 8, 9, 10. i 11. postaju st. 4, 5, 6, 7, 8. i 9.

Član 8.

U članu 30. st. 5. i 9. brišu se.

U stavu 10. reči: „iz stava 9.” zamenjuju se rečima: „iz stava 1.” Dosadašnji st. 6, 7, 8, 9. i 10. postaju st. 5, 6, 7. i 8.

Član 9.

Naziv člana i član 48a menjaju se i glase:

„Zavod za nuklearnu sigurnost i bezbednost

Član 48a

Obrazuje se Zavod za nuklearnu sigurnost i bezbednost (u daljem tekstu: Zavod) za obavljanje poslova upravljanja nuklearnim objektima, kao posebna organizacija. Na rad i organizaciju rada Zavoda primenjuju se propisi o državnoj upravi.

Zavod obavlja poslove upravljanja nuklearnim objektima, i to:

- 1) obavljanje nuklearnih aktivnosti, u skladu sa ovim zakonom;
- 2) obavljanje radjacionih delatnosti koje se odnose na sigurno korišćenje izvora jonizujućih zračenja, kao i promet izvora jonizujućih zračenja, radioaktivnih i nuklearnih materijala;
- 3) preduzimanje mera radjacione i nuklearne sigurnosti na lokaciji nuklearnih objekata u skladu sa zakonom (operativna radjaciona dozimetrija, sistem kvaliteta, dekontaminacija ljudi, radne i životne sredine, sistematsko ispitivanje radioaktivnosti u životnoj sredini na lokaciji nuklearnih objekata, merenje interne radioaktivnosti, medicinski tretman profesionalno izloženih lica);
- 4) obezbeđivanje propisanih uslova za lociranje, projektovanje, izgradnju, probni rad, puštanje u rad, korišćenje, trajan prestanak rada i dekomisiju nuklearnog objekta;
- 5) upravljanje radioaktivnim otpadom;
- 6) sprovođenje mera kojima se sprečava da radioaktivni otpad prouzrokuje kontaminaciju životne sredine;
- 7) obezbeđivanje fizičke zaštite, protivpožarne zaštite i drugih mera bezbednosti nuklearnog objekta, nuklearnog materijala i radioaktivnog otpada, uključujući i mere bezbednosti u toku transporta nuklearnog materijala;
- 8) dekontaminaciju radne i životne sredine;
- 9) sistematsko ispitivanje radioaktivnosti u životnoj sredini u okolini nuklearnog objekta;
- 10) vođenje evidencije o izvorima jonizujućih zračenja, o profesionalno izloženim licima i o radioaktivnom otpadu;
- 11) organizovanje studijskoistraživačkih radova u oblasti razvoja nuklearnih tehnologija;
- 12) ostvarivanje saradnje sa Međunarodnom agencijom za atomsku energiju i drugim međunarodnim telima i nadležnim organima drugih država u saradnji sa nadležnim državnim organima, a u vezi sa poslovima iz svog delokruga.”

Član 10.

U članu 49. st. 8. i 13. brišu se.

U stavu 14. reči: „iz stava 13.” zamenjuju se rečima: „iz stava 11.”

Dosadašnji st. 9, 10, 11, 12, 13. i 14. postaju st. 8, 9, 10, 11. i 12.

Član 11.

Član 76. menja se i glasi:

„Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem mera zaštite od jonizujućih zračenja i nuklearne sigurnosti vrši ministarstvo nadležno za poslove zaštite od jonizujućih zračenja i nuklearne sigurnosti preko inspektora za zaštitu od jonizujućih zračenja, odnosno inspektora za nuklearnu sigurnost.”

Član 12.

Član 77. briše se.

Član 13.

Član 83. menja se i glasi:

„Inspektor za zaštitu od jonizujućih zračenja, odnosno inspektor za nuklearnu sigurnost i upravljanje radioaktivnim otpadom ima službenu legitimaciju.

Ministar nadležan za poslove zaštite od jonizujućih zračenja i nuklearne sigurnosti propisuje obrazac i izgled službene legitimacije inspektora za zaštitu od jonizujućih zračenja, odnosno inspektora za nuklearnu sigurnost i upravljanje radioaktivnim otpadom.”

Član 14.

U članu 3. stav 1. tač. 5), 17), 20), 28), 30), 33) i 46), članu 4. stav 1, članu 6. stav 1, članu 9. stav 2, članu 10. stav 2, članu 11. st. 1, 2, 3. i 4, članu 12. stav 2, članu 13. stav 2, članu 14. st. 1, 2 i 3, članu 15. stav 1, članu 16. stav 2, članu 17. st. 2. i 3, članu 18. stav 2, članu 19. st. 2. i 4, članu 20. st. 1. i 2, članu 21. stav 1, članu 22. stav 2, članu 23. stav 2, članu 24. stav 2, članu 25. stav 2, članu 26. st. 1, 5, 6. i 11, članu 27, članu 28. st. 1. i 2, članu 29. stav 2, članu 30. st. 1. 6. i 7, članu 31. st. 2, 4. i 5, članu 32. st. 1. i 2, članu 33, članu 35. stav 2, članu 36. st. 1, 3. i 4, članu 37. stav 2, članu 38. st. 3, 4. i 5, članu 40. stav 4, članu 42. stav 2, članu 43. stav 3, članu 44. st. 1. i 2, članu 45, članu 47. stav 2, članu 49. st. 1, 2, 3, 5, 10 i 11, članu 52. stav 3, članu 53. st. 1, 2. i 3, članu 54, članu 56. stav 2, članu. 57. stav 2, članu 58, st. 1, 2. i 3, članu 60. stav 3, članu 62. stav 3, članu 63. stav 2, članu 64. stav 3, članu 66. st. 1, 2. i 3, članu 67. st. 1, 2, 3. i 5, članu. 70. st.1. i 3, članu 71. stav 2, članu 84. stav.1. tač. 1), 6), 7), 9) i 11), članu 86. stav 1. tač. 1), 2), 3), 4), 5), 6), 9), 14), 15), 20), 21), 23), reči: „Agencija za zaštitu od jonizujućih zračenja i nuklearnu sigurnost Srbije” u određenom padežu, zamenjuju se rečima: „ministarstvo nadležno za zaštitu od jonizujućih zračenja i nuklearnu sigurnost”, u odgovarajućem padežu.

Član 15.

Ministarstvo energetike, razvoja i zaštite životne sredine preuzima prava, obaveze, zaposlene, predmete, opremu, sredstva za rad i arhivsku građu i registraturski materijal kome nije istekao rok čuvanja Agencije za zaštitu od jonizujućih zračenja i nuklearnu sigurnost Srbije, sa stanjem na dan stupanja na snagu ovog zakona.

Član 16.

Zavod preuzima prava i obaveze Javnog preduzeća za upravljanje nuklearnim objektima u Republici Srbiji, zaposlene, predmete, opremu, sredstva za rad i arhivsku građu i registraturski materijal kome nije istekao rok čuvanja Javnog preduzeća za upravljanje nuklearnim objektima u Republici Srbiji, sa stanjem na dan stupanja na snagu ovog zakona.

Član 17.

Agencija za zaštitu od jonizujućih zračenja i nuklearnu sigurnost Srbije prestaje sa radom danom stupanja na snagu ovog zakona.

Član 18.

Javno preduzeće za upravljanje nuklearnim objektima u Republici Srbiji prestaje sa radom danom stupanja na snagu ovog zakona.

Član 19.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona je član 97. tačka 9. Ustava Republike Srbije prema kome Republika Srbija uređuje i obezbeđuje sistem zaštite i unapređenja životne sredine, proizvodnju, promet i prevoz radioaktivnih materija.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA I CILJEVI KOJI SE POSTIŽU

Zakonom o zaštiti od jonizujućih zračenja i o nuklearnoj sigurnosti („Službeni glasnik RS”, broj 36/09) propisuju se mere zaštite života i zdravlja ljudi i zaštite životne sredine od štetnog dejstva jonizujućih zračenja i mere nuklearne sigurnosti pri svim postupcima u vezi sa nuklearnim aktivnostima i uređuju se uslovi za obavljanje delatnosti sa izvorima jonizujućih zračenja i nuklearnim materijalima, kao i upravljanje radioaktivnim otpadom.

Ovim zakonom su ustanovljene nadležnosti ministarstva nadležnog za zaštitu od jonizujućih zračenja i ministarstva nadležnog za poslove nuklearne sigurnosti.

Agencija za zaštitu od jonizujućih zračenja i nuklearnu sigurnost Srbije je osnovana kao javna agencija Odlukom o osnivanju Agencije za zaštitu od jonizujućih zračenja i nuklearnu sigurnost Srbije („Službeni glasnik RS”, broj 76/09). Ova odluka doneta je na osnovu člana 5. stav 1. Zakona o zaštiti od jonizujućih zračenja i o nuklearnoj sigurnosti („Službeni glasnik RS”, broj 36/09) i člana 9. Zakona o javnim agencijama („Službeni glasnik RS”, br. 18/05 i 81/05-ispravka). Takođe, Zakonom o javnim agencijama propisano je da prava osnivača u ime Republike Srbije vrši Vlada ako posebnim zakonom nije što drugo određeno (član 8).

Agencija ima svojstvo pravnog lica koje stiče upisom u sudski registar.

Agencija u okviru svog delokruga vrši sledeće poslove državne uprave kao poverene poslove (član 6. Zakona i tačka 5. Odluke), i to:

- 1) donosi podzakonske propise za sprovođenje zakona kojim se uređuje zaštita od jonizujućih zračenja i nuklearna sigurnost;
- 2) donosi Program sistematskog ispitivanja radioaktivnosti u životnoj sredini;
- 3) donosi Program za dopunsko obučavanje i osposobljavanje profesionalno izloženih lica i lica odgovornih za zaštitu od jonizujućih zračenja;
- 4) donosi Program za pravovremenu najavu akcidenta;
- 5) priprema predlog Programa radijacione sigurnosti i bezbednosti, Programa nuklearne sigurnosti i bezbednosti i Programa upravljanja radioaktivnim otpadom;
- 6) priprema predlog Plana za delovanje u slučaju akcidenta;
- 7) izrađuje uputstva i procedure potrebne za sprovođenje mera radijacione i nuklearne sigurnosti i bezbednosti;
- 8) izdaje, produžava i oduzima licence za obavljanje radijacione delatnosti i nuklearne aktivnosti;
- 9) izdaje i oduzima dozvole za promet radioaktivnih i nuklearnih materijala;
- 10) izdaje, produžava i oduzima rešenja pravnim licima ili preduzetnicima za obavljanje poslova zaštite od jonizujućih zračenja, radijacione delatnosti ili nuklearne aktivnosti;

- 11) izdaje potvrde o evidentiranju izvora jonizujućih zračenja;
- 12) izdaje sertifikate odgovornim licima za zaštitu od jonizujućih zračenja;
- 13) propisuje visinu naknade za izdavanje licenci, dozvola, rešenja, potvrda o evidentiranju i sertifikata;
- 14) vodi registar prijava i izdatih licenci, dozvola, rešenja, potvrda o evidentiranju i sertifikata;
- 15) vodi centralne evidencije o nuklearnim objektima, nuklearnim materijalima i radioaktivnom otpadu i kontrola evidencija koje vode korisnici;
- 16) formira i održava baze podataka (centralni registar) o izvorima jonizujućih zračenja i korisnicima tih izvora, profesionalno izloženim licima, kao i o drugim podacima od značaja za zaštitu od jonizujućih zračenja, radijacionu i nuklearnu sigurnost i bezbednost;
- 17) prati obim i promenu nivoa radioaktivnosti i ocenjivanje njenog uticaja na stanovništvo i životnu sredinu i, s tim u vezi, nalaganje sprovođenja potrebnih mera i praćenje njihovog izvršavanja;
- 18) objavljuje godišnji izveštaj o nivou izlaganja stanovništva jonizujućim zračenjima u Republici Srbiji;
- 19) vrši kontrolu ispunjenosti uslova na osnovu kojih su izdate licence, dozvole i rešenja iz tač. 8), 9) i 10) ove tačke;
- 20) obezbeđuje javnost u radu na sprovođenju zakona i u postupku donošenja podzakonskih propisa;
- 21) dostavlja sredstvima javnog informisanja, nadležnim državnim organima i Međunarodnoj agenciji za atomsku energiju informacije od značaja za radijacionu i nuklearnu sigurnost i bezbednost;
- 22) ostvaruje saradnju sa nadležnim državnim organima iz svog delokruga;
- 23) samostalno ili u saradnji sa nadležnim državnim organima ostvaruje saradnju sa Međunarodnom agencijom za atomsku energiju i drugim međunarodnim telima i nadležnim organima drugih država u vezi sa sprovođenjem zakona;
- 24) daje mišljenja na zahtev nadležnih državnih organa u vezi sa pristupanjem međunarodnim konvencijama i drugim sporazumima u oblasti radijacione i nuklearne sigurnosti i bezbednosti;
- 25) obavlja i druge poslove utvrđene zakonom.

Poslove iz tač. 1), 2), 3), 4), 8), 9), 10), 11), 12), 14), 15), 16), 17) i 21) ovog člana Agencija vrši kao poverene poslove.

Agencija je osnivanjem preuzela od ministarstva nadležnog za poslove zaštite od jonizujućih zračenja i ministarstva nadležnog za poslove nuklearne sigurnosti i upravljanje radioaktivnim otpadom potreban broj zaposlenih, prava, obaveze, predmete, opremu, sredstva za rad i arhivsku građu i registraturski materijal kome nije istekao rok čuvanja - koji su Agenciji bili potrebni za obavljanje poslova iz njenog delokruga sa stanjem na dan 1. septembar 2009. godine.

Zakonom o ministarstvima („Službeni glasnik RS”, broj 72/12) utvrđen je delokrug Ministarstva energetike, razvoja i zaštite životne sredine koji sadrži i poslove koji se odnose na zaštitu od jonizujućih zračenja i sprovođenje konvencija iz te oblasti u skladu sa zakonom.

Članom 48a Zakona o zaštiti od jonizujućih zračenja i nuklearnoj sigurnosti propisano da se za upravljanje nuklearnim objektima osniva se javno preduzeće, kao

i da sredstva za osnivanje i rad javnog preduzeća čini deo sredstava u državnoj svojini, u institutima čiji je osnivač Republika Srbija, i to: objekti, oprema i uređaji Instituta za nuklearne nauke Vinča i Instituta za tehnologiju nuklearnih i drugih mineralnih sirovina, a koji su u funkciji obavljanja delatnosti upravljanja nuklearnim objektima za koje se osniva javno preduzeće.

Na osnovu Odluke o osnivanju Javnog preduzeća za upravljanje nuklearnim objektima u Republici Srbiji („Službeni glasnik RS”, broj 50/09) poslove upravljanja nuklearnim objektima vrši Javno preduzeće za upravljanje nuklearnim objektima u Republici Srbiji.

Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem mera zaštite od jonizujućih zračenja vrši ministarstvo nadležno za poslove zaštite od jonizujućih zračenja preko inspektora za zaštitu od jonizujućih zračenja. Iako je zakonom propisano da inspekcijski nadzor nad sprovođenjem mera nuklearne sigurnosti vrši ministarstvo nadležno za poslove nuklearne sigurnosti i upravljanja radioaktivnim otpadom preko inspektora za nuklearnu sigurnost i upravljanje radioaktivnim otpadom (član 76), ovo ministarstvo nije uspostavilo inspekciju za kontrolu sprovođenja mera nuklearne sigurnosti.

Imajući to u vidu, ovim zakonom predlaže se da poslove Agencije za zaštitu od jonizujućih zračenja i nuklearnu sigurnost Srbije vrši ministarstvo nadležno za zaštitu od jonizujućih zračenja, a da poslove upravljanja nuklearnim objektima obavlja Zavod za nuklearnu sigurnost i bezbednost kao posebna organizacija, u skladu sa ovlašćenjima utvrđenim Zakonom o državnoj upravi.

Pri predlaganju ovog rešenja posebno treba imati u vidu standarde sigurnosti Međunarodne agencije za atomsku energiju, direktive EU kao i postojeću praksu u drugim zemljama kako u okruženju tako i u EU, od kojih neke imaju nezavisna regulatorna tela, a neke organe u okviru ministarstava.

Imajući u vidu da je Agencija osnovana propisima koji su gore navedeni izmena njenog statusa, odnosno statusa javnog preduzeća za upravljanje nuklearnim objektima u Republici Srbiji zahteva:

- stavljanje van snage Odluke o osnivanju Agencije za zaštitu od jonizujućih zračenja i nuklearnu sigurnost Srbije („Službeni glasnik RS”, broj 76/09).
- stavljanje van snage Odluke o osnivanju Javnog preduzeća za upravljanje nuklearnim objektima u Republici Srbiji („Službeni glasnik RS”, broj 50/09)
- izmenu Zakona o zaštiti od jonizujućih zračenja i o nuklearnoj sigurnosti („Službeni glasnik RS”, broj 36/09)
- izmenu Zakona o ministarstvima („Službeni glasnik RS”, broj 72/12).

Cilj donošenja ovog zakona jeste uvođenje novih standarda u sprovođenju mera zaštite od jonizujućih zračenja, nuklearne i radijacione sigurnosti, uspostavljanje kompleksnije regulative ali i omogućavanje efikasnije primene zakona, uspostavljanje striktnog i celovitog nadzora nad izvorima jonizujućih zračenja i nuklearnim objektima, radijacionim delatnostima i nuklearnim aktivnostima, kao i nad upravljanjem radioaktivnim otpadom. Navedeni ciljevi biće najefikasnije ostvarivani preko Ministarstva energetike, razvoja i zaštite životne sredine, u okviru unutrašnje organizacione jedinice koja je u njegovom sastavu (a koja će se baviti zaštitom od jonizujućih zračenja i nuklearnom sigurnosti) i Zavoda za nuklearnu sigurnost i bezbednost, kao posebne organizacije.

III. OBJAŠNENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

U članu 1. proširen je i preciziran predmet uređivanja u pogledu obrazovanja Zavoda za nuklearnu sigurnost i bezbednost.

U članu 2. izvršeno je terminološko uklađivanje nadležnosti ministarstva za poslove zaštite od jonizujućih zračenja i nuklearnoj sigurnosti umesto Agencije za zaštitu od jonizujućih zračenja i nuklearnu sigurnost Srbije.

U članu 3. propisano je da ministarstvo nadležno za zaštitu od jonizujućih zračenja i nuklearnu sigurnost, u saradnji sa Zavodom za nuklearnu sigurnost i bezbednost dostavljaju godišnji izveštaj o realizaciji programa iz stava 1. ovog člana Vladi i telu nadležnom za nacionalnu bezbednost.

U članu 4. izmenjen je Naziv POGLAVLJA III - Ovlašćenja ministarstva nadležnog za zaštitu od jonizujućih zračenja i nuklearnu sigurnost. Naziv člana i član 5. brisani su.

U članu 5. uređuje se nadležnost ministarstva za poslove zaštite od jonizujućih zračenja i nuklearne sigurnosti.

Članom 6. brisani su prihodi Agencije za pokriće troškova monitoringa radioaktivnosti i procene nivoa izlaganja stanovništva jonizujućim zračenjima, kao i za procenu nivoa medicinskog izlaganja

U čl. 7. i 8. brisane su naknade za izdavanje rešenja za vršenje poslova zaštite od jonizujućih zračenja i radijacione delatnosti.

U članu 9. propisane su nadležnosti Zavoda za nuklearnu sigurnost i bezbednost.

U članu 10. brisane su naknade za izdavanje licence za obavljanje nuklearne aktivnosti.

U članu 11. precizirane su nadležnosti koje se odnose na inspekcijski nadzor.

U članu 12. brisano je vršenje nadzora nad poverenim poslovima.

U članu 13. precizirano ovlašćenje za donošenje propisa o obrascu legitimacije za inspektora zaštite od jonizujućih zračenja i nuklearne sigurnosti

U članu 14. izvršeno je terminološko uklađivanje nadležnosti ministarstva za poslove zaštite od jonizujućih zračenja i nuklearnoj sigurnosti umesto Agencije za zaštitu od jonizujućih zračenja i nuklearnu sigurnost Srbije.

U članu 15. propisano je da Ministarstvo energetike, razvoja i zaštite životne sredine preuzima prava, obaveze, zaposlene, predmete, opremu, sredstva za rad i arhivsku građu i registraturski materijal kome nije istekao rok čuvanja Agencije za zaštitu od jonizujućih zračenja i nuklearnu sigurnost Srbije, sa stanjem na dan stupanja na snagu ovog zakona.

U članu 16. propisano je da Zavod preuzima prava i obaveze Javnog preduzeća za upravljanje nuklearnim objektima u Republici Srbiji, zaposlene, predmete, opremu, sredstva za rad i arhivsku građu i registraturski materijal kome nije istekao rok čuvanja Javnog preduzeća za upravljanje nuklearnim objektima u Republici Srbiji, sa stanjem na dan stupanja na snagu ovog zakona.

U članu 17. propisano je da Agencija za zaštitu od jonizujućih zračenja i nuklearnu sigurnost Srbije prestaje sa radom danom stupanja na snagu ovog zakona.

U članu 18. propisano je da Javno preduzeće za upravljanje nuklearnim objektima u Republici Srbiji prestaje sa radom danom stupanja na snagu ovog zakona.

U članu 19. propisano je da ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

IV. ANALIZA EFEKATA

Određivanje problema koje zakon treba da reši

Uzroci problema u ovoj oblasti su:

- nedovoljna efikasnost funkcionisanja Agencije za zaštitu od jonizujućih zračenja i nuklearnu sigurnost Srbije, kao regulatornog tela uspostavljenog u oblasti zaštite od jonizujućih zračenja;
- potreba za uspostavljanjem organizacionog oblika koji može delotvornije, racionalnije i ekonomičnije da zadovolji svrhu javne agencije u ovoj oblasti;
- neadekvatno funkcionisanje inspeksijskog nadzora u oblasti nuklearne sigurnosti i bezbednosti.

Cilj koji se postiže

Predložena rešenja su izraz potrebe koja proizilazi iz ratifikovanih međunarodnih ugovora i zahteva EU zakonodavstva za efikasnim funkcionisanjem u obavljanju zaštite od jonizujućih zračenja i nuklearnoj sigurnosti. Cilj donošenja ovog zakona jeste uvođenje novih standarda u sprovođenju mera zaštite od jonizujućih zračenja, nuklearne i radijacione sigurnosti, uspostavljanje kompleksnije regulative ali i omogućavanje efikasnije primene ovog zakona, uspostavljanje striktnog i celovitog nadzora nad izvorima jonizujućih zračenja i nuklearnim objektima, radijacionim delatnostima i nuklearnim aktivnostima, kao i nad upravljanjem radioaktivnim otpadom.

Navedeni ciljevi biće najefikasnije ostvarivani preko Ministarstva energetike, razvoja i zaštite životne sredine samostalno u okviru nezavisne organizacione jedinice koja je u njegovom sastavu i Zavoda za nuklearnu sigurnost i bezbednost, ako posebne organizacije.

Da li su razmatrane druge mogućnosti za rešavanje problema?

Zbog systemske prirode predloženih izmena i dopuna Zakona njihovo rešavanje je moguće jedino zakonom kojim se ova pitanja uređuju.

Zašto je donošenje zakona najbolje rešenje ?

Materija koja je predmet ovog zakona zahteva uređivanje donošenjem zakona, s obzirom da se ista može samo zakonom urediti, čije će donošenje predstavljati važan doprinos implementaciji međunarodnih obaveza kroz nacionalno zakonodavstvo i omogućiti njihovo adekvatno izvršavanje.

Na koga će i kako uticati rešenja predložena u zakonu?

Predloženim rešenjima obezbeđuju se:

- 1) uslovi za efikasnije sprovođenje prihvaćenih međunarodnih sporazuma i konvecija;
- 2) zaštita života i zdravlja stanovništva, njihove imovine i životne sredine od štetnog dejstva jonizujućih zračenja pri obavljanju radijacione delatnosti i nuklearne aktivnosti, kao i pri upravljanju radioaktivnim otpadom;
- 3) zaštita života i zdravlja profesionalno izloženih lica, pacijenata, stanovništva i životne sredine od štetnog dejstva jonizujućih zračenja, u skladu sa sigurnosnim standardima MAAE;

Zakon će imati pozitivan uticaj na:

1) samostalnost obavljanja poslova zaštite od jonizujućih zračenja i nuklearnoj sigurnosti preko organizacionih oblika državne uprave na koje se primenjuje zakon o državnoj upravi, bez poveravanja poslova državne uprave drugim pravnim licima (javna agencija, javno preduzeće).

2) pravna lica i preduzetnike koji se bave proizvodnjom, prometom i korišćenjem izvora jonizujućih zračenja, transportom nuklearnog i radioaktivnog materijala, pravna lica kao korisnike nuklearnih objekata i nuklearnih aktivnosti;

4) pravna lica koja će moći da se ovlaste za obavljanje stručnih poslova u oblasti radijacione delatnosti i nuklearne aktivnosti, kao i monitoringa radioaktivnosti;

Da li pozitivni efekti donošenja zakona opravdavaju troškove njegove primene?

Efekti donošenja ovog zakona opravdavaju troškove njegove primene jer se njegovim donošenjem obezbeđuje delotvornije, racionalnije i ekonomičnije zadovoljavanje svrhe obavljanja poslova državne uprave, odnosno vršenja javnih ovlašćenja koje je do sada imala Agencija za zaštitu od jonizujućih zračenja i nuklearnu sigurnost Srbije i Javno preduzeće za upravljanje nuklearnim objektima u Republici Srbiji.

Da li zakon stimuliše pojavu novih privrednih subjekata na tržištu i tržišnu konkurenciju ?

Donošenje ovog zakona uticaće na ukidanje naknada za izdavanje rešenja, odobrenja i licenci za obavljanje poslove zaštite od jonizujućeg zračenja, radijacione delatnosti i nuklearne aktivnostim. Umesto naknada za izdavanje upravnih akata podnosioci zahteva plaćaće administrativne takse, čiji će iznosi biti propisani posebnim zakonom o administrativnim taksama.

Koji su troškovi koje će primena zakona izazvati građanima i privredi, posebno malim i srednjim preduzećima?

Primena ovog zakona ne izaziva nove troškove građanima, privredi, posebno malim i srednjim preduzećima.

Da li su zainteresovane strane imale priliku da iznesu svoje stavove o zakonu ?

Javna rasprava o Nacrtu zakona nije sprovedena po posebnom programu javne rasprave Vlade.

Koje će mere tokom primene zakona biti preduzete da bi se ostvarili razlozi donošenja zakona ?

1) ukidanje Agencije za zaštitu od jonizujućih zračenja i nuklearnu sigurnost Srbije kao regulatornog tela i preuzimanje poslova Agencije, zaposlenih, prava, obaveza, predmeta, opreme, sredstva za rad i arhivsku građu i registratorskog materijala kome nije istekao rok čuvanja;

2) ukidanje Javnog preduzeća za upravljanje nuklearnim objektima u Republici Srbiji i preuzimanje poslova javnog preduzeća, zaposlenih, prava, obaveza, predmeta, opreme, sredstva za rad i arhivsku građu i registratorskog materijala kome nije istekao rok čuvanja ;

3) organizaciju poslova zaštite od jonizujućih zračenja i nuklearnoj sigurnosti u Ministarstvu energetike, razvoja i zaštite životne sredine kroz uređivanje unutrašnje organizacije jedinice za obavljanje tih poslova.

V. SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona obezbeđena su sredstva u budžetu Republike Srbije za obavljanje poslova zaštite od jonizujućih zračenja. Funkcionisanje vršenja poslova obezbediće se preuzimanjem poslova i sredstava Agencije za zaštitu od jonizujućih zračenja i nuklearnoj sigurnosti Srbije prelaskom zaposlenih na poslovima zaštite od jonizujućih zračenja i nuklearne sigurnosti i upravljanja radioaktivnim otpadom, odnosno drugim poslovima iz Agencije, radi obavljanja predmetnih poslova. Sprovođenje mera nuklearne sigurnosti i bezbednosti obezbediće se preuzimanjem poslova i sredstava Javnog preduzeća za upravljanje nuklearnim objektima u Republici Srbiji, kao i zaposlenih lica koji rade na poslovima nuklearne sigurnosti.

VI. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Saglasno članu 167. Poslovnika Narodne skupštine („Službeni glasnik RS”, broj 20/12 – prečišćen tekst) predlaže se donošenje zakona po hitnom postupku, s obzirom da bi nedonošenje zakona po navedenom postupku moglo da prouzrokuje štetne posledice u pogledu ekonomičnog i efikasnog vršenja poslova zaštite od jonizujućeg zračenja i nuklearne sigurnosti, u odnosu na sprovođenje međunarodnih obaveza koje je Republika Srbija preuzela u ovoj oblasti.

S obzirom na kompleksnost i povezanost materije donošenjem zakona po hitnom postupku obezbeđuju se zakonodavni, organizaciono-institucionalni i drugi uslovi za funkcionisanje sistema zaštite od jonizujućeg zračenja i nuklearne sigurnosti u Republici Srbiji.

VII. RAZLOZI ZA RANIJE STUPANJE NA SNAGU ZAKONA

Predlaže se da ovaj zakon stupi na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”. Naročito opravdani razlog za ranije stupanje na snagu ovog zakona, u smislu člana 196. Ustava Republike Srbije, sastoji se u potrebi da se obezbede uslovi za funkcionisanje sistema zaštite od jonizujućeg zračenja i nuklearne sigurnosti u Republici Srbiji.